

Evaluatie Lariks

Presentatie gemeenteraad Leusden

Roel Lauwerier
Lai Beek

Context, onderzoeksvragen en aanpak onderzoek

Context

- 2019: Lariks start met een transformatieplan (andere bedrijfsinrichting, waaronder invoering van het triageteam)
- 1 juni 2020: start implementatie van de nieuwe werkwijze Lariks 2.0
- Unaniem gedragen motie gemeenteraad voor onafhankelijke evaluatie van Lariks

Onderzoeksvragen

1. is de beweging naar voren gemaakt?
2. op welke fronten gaat het goed?
3. waar blijven de resultaten achter?
4. zijn hier verklaringen voor?
5. kan er worden bijgestuurd?
6. wat is hiervoor nodig maar wordt geen duidelijk antwoord gegeven?

Aanpak onderzoek

- Documentenonderzoek
- Interviews
- Sessie
- Rapportage

Wat is de beweging naar voren?

Lariks wil de beweging naar voren op verschillende manieren bereiken:

1. de verschuiving van individueel naar collectief aanbod/algemene voorziening
2. kostenbewust werken
3. minder beschikkingen afgeven: kortere beschikking, oog voor (eerdere) afschalen van zorg, minder duur

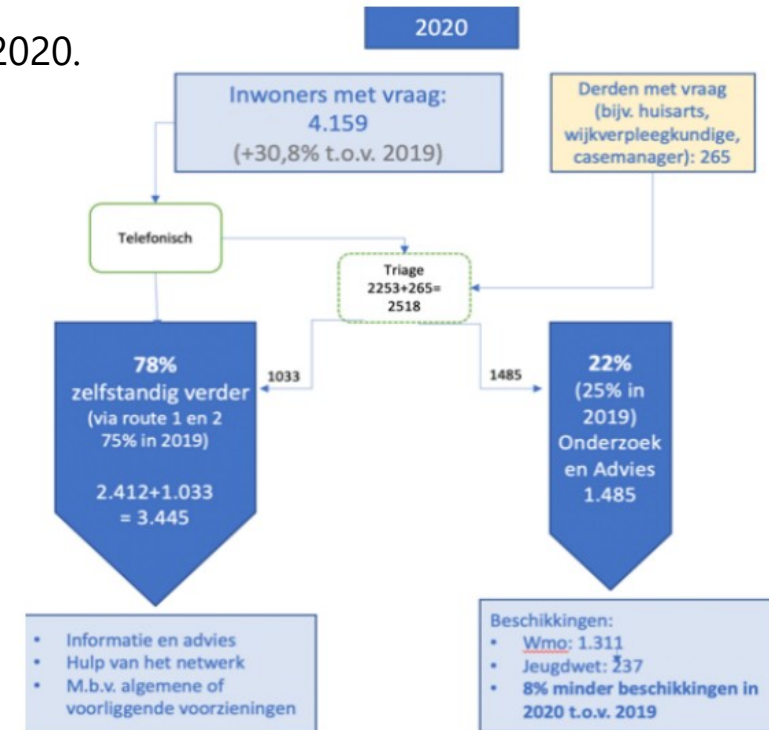
Verschuiving van individueel aanbod naar collectief

Resultaten

- 78% van de inwoners met een hulpvraag zelfstandig verder na contact met Lariks in 2020.
- Stijging van 3% t.a.v. 2019
- Kunnen zelfstandig verder met behulp van
 - informatie en advies
 - inzet eigen netwerk
 - gebruik van algemene (voorliggende) collectieve voorziening

Resultaten bereikt door:

- Betere informatievoorziening
- Triage als poortwachter
- Meer focus op voorliggend veld
- Aanbod van het voorliggend veld
 - O.a. buurtsportcoach, Kickass, Girls Only, koffieochtenden, app Leusden, thuisadministratie, formulierhulp, dagbesteding als algemene voorziening voor ouderen met cognitieve problemen

Aandachtspunten bij deze beweging:

- Continuïteit en volledigheid aanbod algemene voorzieningen
- Expliciete visie op het voorliggend veld en algemene voorzieningen en de inzet daarvan in samenspel met de toegang en maatwerkvoorzieningen wordt gemist

Kostenbewust werken

Resultaten

Het meer kostenbewust werken heeft bijgedragen aan:

- Daling van het totaal aantal beschikkingen Wmo en Jeugd met 8%
- 3% stijging van inwoners dat zelfstandig verder kan met route 1 en 2

Resultaten bereikt door:

- Trainingen gericht op normaliseren
- Consulenten gaan vaker het gesprek met inwoners aan over de kosten
- Eenduidige boodschap vanuit de gemeente Leusden en Lariks richting inwoners

Aandachtspunten bij deze beweging

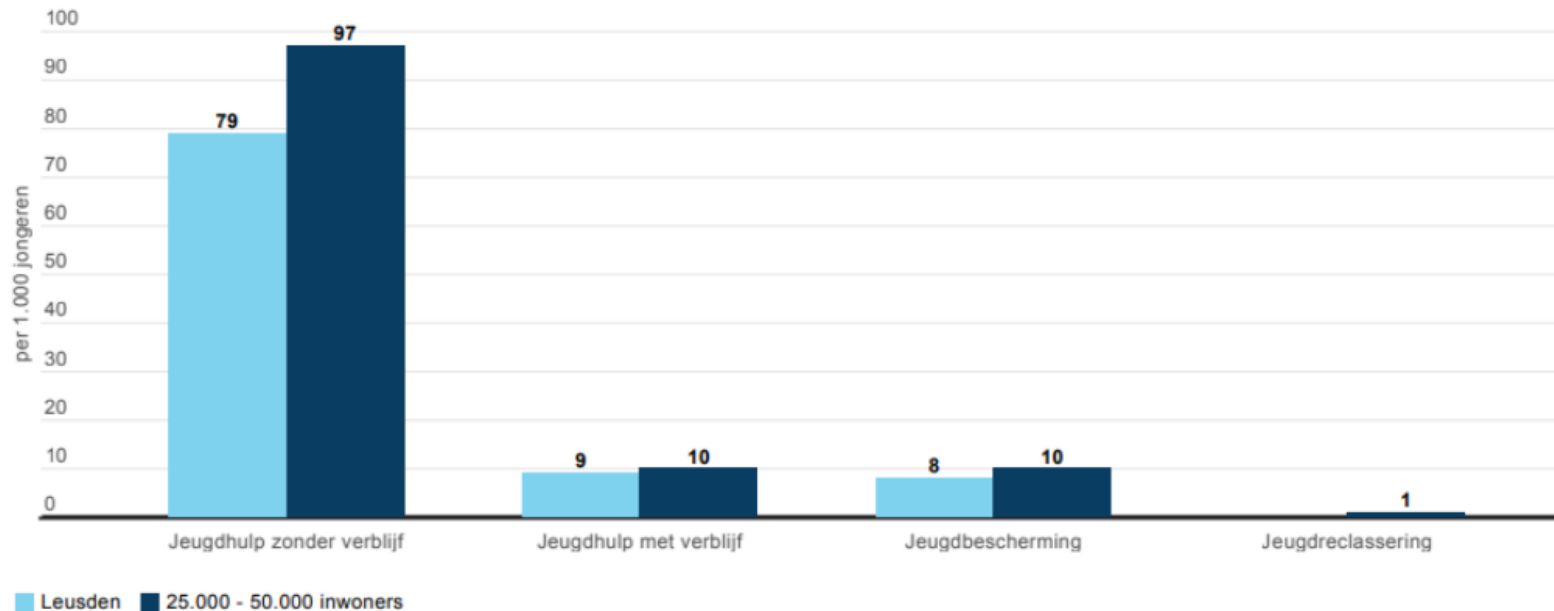
- Wettelijke verplichtingen
- Samenspel met andere partijen (onderwijs, Wlz, huisartsen)
- Andere standaarden buurgemeenten
- Balans zorghart medewerkers Lariks en het regiehouderschap

Minder beschikkingen afgeven

Resultaten Jeugd

- Afname van 20% van het aantal afgegeven beschikkingen jeugd t.o.v. 2019
- Bedrijfseconomische besparing van 2% gerealiseerd voor jeugdzorg.
- Curve van de jeugdzorgkosten is afgevlakt met € 94.466
- Leusden minder jongeren in verschillende jeugdzorgtrajecten dan gemeenten van gelijke omvang

2.2 Aantal jongeren met Jeugdzorg-trajecten vergeleken

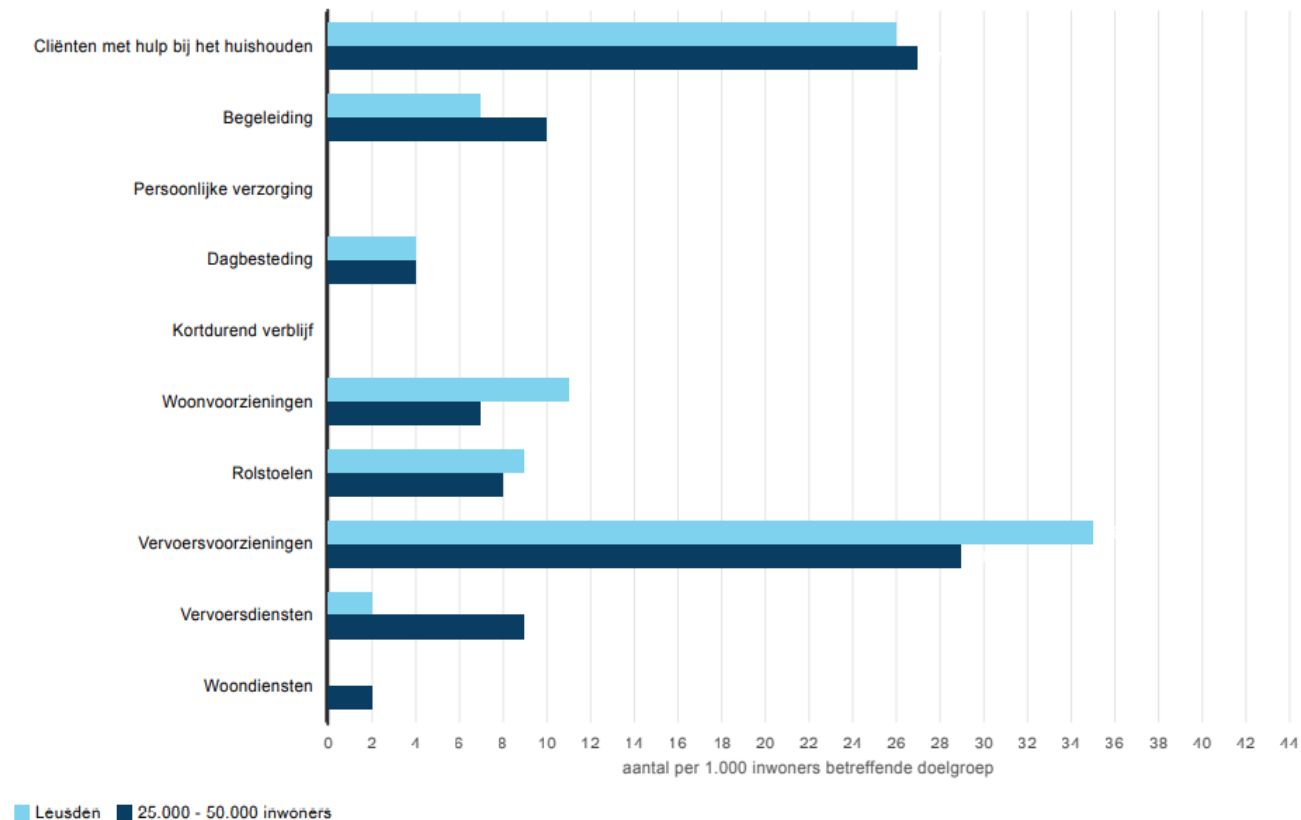

Minder beschikkingen afgeven

Resultaten WMO

- Stijging van 3% voor beschikkingen WMO. Landelijke stijging beschikkingen WMO is 4%
- 24% toename huishoudelijke hulp via WMO
- Impact invoering inkomensafhankelijke abonnementstarief
- Leusden meer inwoners die gebruikmaken van woonvoorzieningen, rolstoelen en vervoersvoorzieningen in vergelijking tot gemeenten van soortgelijke omvang
- Aantal aanvragen voor een Regiotaxipas 2020
 - 216 en in 2019: 103 in 2019
 - Aangegeven verklaring: corona en het geen beroep willen/kunnen doen op het persoonlijke netwerk
- 'Bijdrage o.b.v. draagkracht' leidt tot eerste goede resultaten
 - bij 14 van de 24 aanvragen die onlangs zijn gedaan voor huishoudelijke hulp, de aanvraag is ingetrokken na het gesprek met de consulent

2.4 Aantal inwoners met Wmo voorziening per categorie

Minder beschikkingen afgeven

Resultaten bereikt door:

- Kostenbewust werken
- Afgeven beschikkingen met kortere doorlooptijd
- Wachttijden team Lokaal
 - Personele wisselingen, spoedgevallen, minder capaciteit
 - Tot maart 2021 bedroeg de gemiddelde wachttijd 3 á 3,5 maand.

Aandachtspunten bij deze ontwikkeling

- Bij sommige cliënten is zeker dat er opnieuw beschikt zal moeten worden. Het op korte termijn evalueren van een beschikking leidt dan tot extra kosten en tijd
- Wachttijden team Lokaal
- Verschil in ontwikkeling WMO en jeugd
 - 'Bijdrage o.b.v. draagkracht' bij huishoudelijke hulp laat eerste goede resultaten zien

5% kostenbesparing zorguitgaven in 2022

- De inzet van Lariks moet bijdragen aan een kostenbesparing van 5% op de zorguitgaven
- voor Lariks gerekend met een totaal beschikbaar budget van € 4,7 miljoen (jeugd en Wmo-nieuw)
- Van de uitgaven voor Jeugd is 50% toe te wijzen aan Lariks en 50% aan ketenpartners.

<i>Prognose:</i>	2020	2021	2022	2023
	€47.500 (1%)	€141.000 (3%)	€235.000 (5%)	€235.000 (5%)

Nb. In deze calculatie is geen rekening gehouden met autonome groei en demografische ontwikkelingen.

Wat is gerealiseerd?

- eerste stappen gezet in het realiseren van de beoogde besparingen wat betreft het jeugddomein
- besparing van in totaal € 94.466 is gerealiseerd op het terrein van jeugd (2% van de totale uitgaven jeugd en Wmo-nieuw)
 - Rekening gehouden met het wegwerken van de wachtlijst
- Echter: toename aantal Wmo beschikkingen van 3%.
- Het risico dat de toename van het aantal beschikkingen en het aantal inwoners met een Wmo-voorziening een deel van de gerealiseerde besparingen op jeugd wegneemt, is groot.

Kostenbesparing Lariks

- Nullijn Lariks
 - In 2020 een taakstelling van 15,7% op de salariskosten ten opzichte van 2019.
 - Vacaturestop en aantal tijdelijke contracten niet verlengd
 - Krimp op de totale bezetting -/- 5,1 fte (15%)
 - managementniveau (-/-1 fte, 28%)
 - consultants (-/-2,4 fte, 12%)
 - team samenleving (-/-1,8 fte, 31%)
- Beoogde besparing op de organisatie Lariks gerealiseerd

Maar

- Besparing intern en extern merkbaar (gemeente en ketenpartners zoals huisartsen, politie, vrijwilligersorganisaties etc.)
- Hoge ervaren werkdruk en wachtlijsten
 - Combinatie veranderen, reorganiseren en krimpen
- Beperkte ruimte om te ontwikkelen → beperkt mogelijkheden om beweging naar voren te versterken
- Gemeente en Lariks in gesprek over mogelijke oplossingen
- Meer projectmatige aanpak waarbij opbrengsten van een interventie wordt afgewogen ten opzichte van de daarmee gepaard gaande kosten

Wat gaat goed en wat kan beter?

Goed

- Inzet en vakmanschap medewerkers Lariks
- Verbeterde samenwerkingsrelatie tussen de gemeente en Lariks
 - Onderlinge vertrouwen is toegenomen en dat er meer duidelijkheid is in elkaar taken en rollen
 - Met werkgroepen wordt aan de goede knoppen gedraaid (hard en zacht)

Wat kan beter?

- Lariks is door de reorganisatie en de nullijn van anderhalf jaar geleden een kwetsbare organisatie geworden
- Administratieve handelingen uit balans met andere werkzaamheden
- Afstand gemeenteraad en Lariks is groot

Alles overziend - 1

- De beweging naar voren is balanceren: 'goedkoopst-adequate zorg'
- Die balans moet voor een groot deel gevonden worden in de toegang tot de zorg: Lariks
 - Balans vinden vergt verandering op alle aspecten
 - Logisch dat dit tijd kost – inwoners, medewerkers, bestuur, politiek en ambtelijke organisatie.
 - Vergt langdurige gezamenlijke inzet
- Te zien is dat Lariks samen met de gemeente de beweging naar voren maakt
 - kostenbewustzijn neemt toe
 - verschuiving van individueel algemene voorziening is zichtbaar (2019: 75%, 2020: 78%)
 - met name op het domein van jeugd is al te zien dat deze aanpak leidt tot besparingen
- Wmo: beweging te zien in concrete voorbeelden, maar nog niet op het totaal van de Wmo
 - Stijgende lijn te zien wat betreft aantal beschikkingen (3%)
 - Meer inwoners die gebruikmaken van woonvoorzieningen, rolstoelen en vervoersvoorzieningen in vergelijking tot gemeenten van soortgelijke omvang
 - Abonnementstarief en mondige inwoners?
 - 'Bijdrage o.b.v. draagkracht' bij huishoudelijke hulp laat eerste goede resultaten zien
 - Nader onderzoek nodig en kijk ook naar de uitwerking en uitvoering van de beleidskaders

Alles overziend - 2

- Samenspel maatwerkvoorzieningen en algemene voorzieningen verder versterken
- Beweging naar voren vergt goede samenwerking tussen gemeente en Lariks. Deze is aanzienlijk verbeterd.
 - Zorg voor olievlekwerking
 - Borg continuïteit bij personele wisselingen (voorkom zoveel als mogelijk persoonsafhankelijkheid)
- De in gang gezette veranderingsprocessen vergt tijd en moet tijd krijgen, ook vanuit bestuur en politiek.
 - Maar spreek wel met elkaar en spreek elkaar aan.
 - Betrek de raad bij het werk van Lariks – weten wat er speelt
- Het 'piept en kraakt' binnen Lariks als gevolg van bezuinigingen, verloop personeel en het tegelijkertijd moeten ontwikkelen en uitvoeren van dagelijkse werkzaamheden.
- Eventuele extra financiële ruimte voor Lariks moet worden gekoppeld aan het realiseren van de inhoudelijke opgave.

TwynstraGudde adviseert overheid en bedrijfsleven op veel van de grote en urgente thema's van deze tijd. Denk aan veiligheid, diversiteit, mobiliteit, duurzaamheid, energie, financiën en gezondheid. We bieden onze opdrachtgevers unieke, werkbare oplossingen en brengen complexe projecten en programma's tot een goed einde. Iets creëren van blijvende waarde, daar gaan we voor. Daardoor hebben we een directe impact op (toekomstige) maatschappelijke en economische ontwikkelingen. En dus een grote impact op morgen.

Alle intellectuele eigendomsrechten met betrekking tot deze presentatie berusten bij TwynstraGudde. Niets uit deze presentatie mag worden veelelvoudigd of openbaar gemaakt zonder schriftelijke toestemming van TwynstraGudde.